

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

3.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 11-го Января — 1838 — Wilno. Wtorek. 11-go Stycznia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 31-го Декабря.

25-го числа сего Декабря, по случаю Праздника Рождества Христова, совершена была въ походной церкви, поставленной въ Императорскомъ Эрмитажѣ, Божественная Литургія, въ присутствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ Государя Императора и Государыни Императрицы и Ихъ Императорскихъ Высочествъ: Государя Наслѣдника Цесаревича Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА, Государя Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА, и Государыни Великой Княгини ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ, Великихъ Князей: МАРИИ, ОЛЬГИ и АЛЕКСАНДРЫ НИКОЛАЕВНЫ и МАРИИ МИХАИЛОВНЫ, и Его Свѣтлости Принца Петра Ольденбургскаго. По окончаніи Литургіи отправлено было Высокопреосвященнымъ Филаретомъ Митрополитомъ Кіевскимъ благодарственное молебствіе въ воспоминаніе избавленія церкви и Державы Россійскія въ 1812 г. отъ нашествія непріятельскаго. При семъ находились Члены Государственнаго Совета, Министры, Сенаторы, Придворный обою пола особы, Генералитетъ, Штабъ-и Оберъ-Офицеры Гвардіи, Арміи и флотовъ. После церемоніи Ея Императорское Величество Государыни Императрица изволила принимать супругу Испанскаго Гранда 1-й степени, Маркиза Вилла-Франка и Дамъ.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ. (Спб. В.)

3-го Января.

Государь Императоръ, въ теченіе нѣсколькихъ мѣсяцевъ путешествія своего, не выдавшій Гвардейскаго Корпуса въ полномъ его составѣ, соизволилъ нынѣ сдѣлать оному общій парадъ, чтобы въ то же время воздать должную честь героямъ войнъ 1812, 1813, 1814 и 1815 годовъ, которыхъ памятники были открыты въ день празднованія двадцатипятилѣтія со времени освобожденія Россіи отъ вражескаго нашествія. Въ Среду, 29 Декабря, въ 11 часовъ, вся войска, составляющія Санктпетербургскій гарнизонъ, выстроились на Адмиралтейской Площади. Въ полдень Государь Императоръ, со свитою своею, объѣхалъ ряды храбрыхъ своихъ воиновъ, и повелъ ихъ на Невскій Проспектъ. Поравнявшись съ монументомъ Фельдмаршала Князя Барклая де Толли, Государь остановилъ войско, которое сдѣлало на караулъ, и воскликнуло ура полководцу, начавшему военныя дѣйствія въ 1812 году, и чрезъ двадцать мѣсяцевъ приведшему Русскую армію къ Парижу. Потомъ Государь, такимъ же образомъ, остановился у памятника Князя Кутузова-Смоленскаго, и отдавъ честь военачальнику, сокрушившему въ сердцѣ Россіи силу непобѣдимаго дотоле завоевателя, изгнавшему его изъ предѣловъ нашихъ, и положившему начало всѣмъ дальнѣйшимъ успѣхамъ, къ безсмертной славѣ Русскаго оружія. Ура побѣдное и торжественное вторично поколебало воздухъ. — Умилительное чувство благоговѣнія и душевной признательности къ справедливымъ Монархамъ волновало твердыя сердца неустрашимыхъ воиновъ, свидѣтелей и участниковъ великаго торжества. Старые слуги Государевы, спод-

ВІАДОМОСЦИ КРАЈОВЕ.

Санкт-Petersburg, 31-го Grudnia.

Дня 25 теразниешего Grudnia, з околѣцносі Святъ Божего Нарожденія, одправіона была въ церкві походowej, урзѣдоной въ ЦЕСАРСКИМЪ Эрмитажу, Мша Святая, въ оебносі НАЙЈАСНІЕШЫХЪ ПАЊСТВА ЦЕСАРЗА ЈЕГО МОЩИ і ЦЕСАРЗОВЫ ЈЕУ МОЩИ, ораз ІОН ЦЕСАРСКИХЪ ВУСОКОСЦ: НАСТЕПЦУ ЦЕСАРЗВІЦЗА ВІЕЛКІЕГО ХІЕЦІА АЛЕХАНДРА НИКОЛАЈЕВІЦЗА, ВІЕЛКІЕГО ХІЕЦІА МІХАЕЛА ПАВЛОВІЦЗА, туджез ВІЕЛКІЕУ ХІЕЦІУ HELENY ПАВЛОВНЫ, ВІЕЛКІХЪ ХІЕЦІУНІЕЦЕК: МАРІИ, ОЛГІ і АЛЕХАНДРУ НИКОЛАЈОВІЕН і МАРІИ МІХАЈЛОВНЫ, туджез Јасно Ошвѣооного Хіеца *Piotra* Oldenburskіego. По Мшы швіетеу одправіоне буы преез Наупрзевіебніешезо *Pilareta*, Metropolitę Kіjowskіego, дзіекзчынне модды на паміаткеу выбавіенія церкві і Паїства Россууекіого въ року 1812-м од найсція неупрзій-ціелскіого. Зунайдовалі сіе прзі тѣмъ Чзфонковіе Рады Паїства, Міністрове, Сенаторове, Особы Двору пціи обоеуеу, Јенераловіе, Сштabs- і Ober- Офіцерове Гвардіи, Арміи і Flotty. По обрзѣдзіе НАЙЈАСНІЕШЗА ЦЕСАРЗОВА ЈЕУ МОЩЕ рачыла прзіымоватъ маїзонку Гранда Ншспаїскаго 1-го стопнїа, Маркїза *Villa-Franca* і Даму. Вїечзремъ міаство буы ошвѣооно. (G. S. P.)

Дня 3-го Stycznia.

ЦЕСАРЗ ЈЕГО МОЩЕ, преез ціаг кїлку міешееу sweу подрозы, не вїдзѣк Корпусу Гвардіи въ зуеупнымъ јого скїадзіе, рачылъ тѣраз одбудз powszechną јого парадę, азебу въ тымзе часіе оддатъ належнз чезе бохатеромъ военъ 1812, 1813, 1814 і 1815 року, кторыхъ помнїкї зуосталы одкрыте въ дзїен оеходу двудзїесто-пїатей роцнїцы выбавіенія Россїи од найсція неупрзїацїелскіого. Ве шродеу, 29-го Grudnia, о годзїнїе једенастей, всеускїе воускы, Санкт-Petersburgскї Гарнїзон скїадзѣе, станęлы въ шыкахъ на плацу Адміралїцїуынум. О поуднїу ЦЕСАРЗ ЈЕГО МОЩЕ, зе Своїмъ Орззакїемъ, оеїечатъ шерегї валецнчнхъ свыхъ воуоунїковъ, і попруводзїл на *Newski - Prospekt*. Станзвшы въ рównї з помнїкїемъ *Feldmarszałka* Хіеца *Barkłaja-de-Tolli*, МОНАРХНА затрзхмалъ воуско, кторѣ спрзентовалѣ брої, wykrzyknęło ура! водзовї, ктору ропозчлъ воуенне дзіатанїа въ року 1812, і ктору ве двадзїеца міешееу прзіупруводзїл Армію Россууекіа до Парыжа. Потѣмъ ЦЕСАРЗ ЈЕГО МОЩЕ, тымзе способемъ затрзхмалъ сіе преед помнїкїемъ Хіеца *Kutuzowa* *Smoleńskіego* і оддалъ чезе водзовї, ктору въ серцу Россїи скрусzył сіę незувїцїęzoneго до тудз добуеуеу, выгналъ го з гранїц нашихъ і далъ поczątek всеушкїмъ далшымъ поудзїенїомъ ку нешміертел-ней славіе оружа Россууекіого. Зувїцїęзкїе і урочы-сте ура! поwtórнїе напеїлїло поуїетрзе. — Rozrzewnїајѣ-це uczucia pobożności, miłości і serdeczney wdzїęczności ку sprzawiedlїwymъ МОНАРХНОМЪ прееїеїо мęжне серца неїустрасзоныхъ воуоунїковъ, швіадкѣвъ і учезнїковъ великїого оеходу. Стару слудзу МОНАРХУ, спѣтвотарзшзше воуны оуцзустей, запалалї сіе шлѣдкїемъ прзіуп-

вижники отечественной войны, воспламенялись сладостнымъ воспоминаніемъ о своихъ трудахъ и подвигахъ, о славі, увѣнчавшей незабвеннаго АЛЕКСАНДРА, великаго и мудраго вождя къ побѣдамъ. Юные ихъ товарищи кипѣли ревностью пойти во слѣдъ великимъ образцамъ, и сдѣлаться достойными ихъ преемниками. Все же бывшіе при семъ величественномъ и трогательномъ торжествѣ, одушевились мыслию, что въ глазахъ и сердца Русскаго Царя не исчезаетъ никакая личная услуга Ему и Отечеству, и что всякій подвигъ подданнаго, какъ капля, падающая въ море, превращается въ жемчужину, служащую къ украшенію свѣтлаго царскаго вѣнца. Все войны, глядя на памятникъ признательности Государей къ службѣ вѣрныхъ подданныхъ, повторяли въ душахъ своихъ: За Богомъ молитва, а за Царемъ служба не пропадетъ!

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Александра Невскаго*, Командиръ Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса и Главноуправляющій Гражданскою частію и пограничными дѣлами въ Грузіи, Армянской и Кавказской Областяхъ, Генераль-Лейтенантъ *Головинъ*, и *Св. Анны 1-й степени*; Начальникъ Штаба Его Императорскаго Высочества по управленію Генераль Фельдцейхмейстера, Генераль-Маіоръ *Князь Долгоруковъ*.

— Высочайшими Грамотами, 20-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Генераль-Маіоры, Командующій 1-ю бригадою 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Дубельтъ 2-й*, и Командиръ 2-й бригады 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Черняскій 1-й*.

— Высочайшею Грамотою, 20-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Командиръ 1-й бригады 11-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Карнѣевъ 1-й*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 22-го Декабря, произведенъ, въ сравненіе съ сверстниками, состоящій по Флоту Капитанъ 1-го ранга *Голенищевъ*, въ Генераль-Маіоры, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады Ластовыхъ экипажей Балтійскаго Флота, и со старшинствомъ съ 6-го Декабря сего года; назначены: Командиръ 2-й бригады 2-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ *Лазаревъ 2-й*, Командиромъ 3-й бригады 1-й Флотской дивизіи; Командиръ 3-й бригады 1-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ *Черниковъ*, Командиромъ 1-й бригады сей дивизіи.

— Высочайшимъ Приказомъ, 25-го Декабря, назначены: Командиръ 1-й бригады 2-й Легкой Гвардейской Кавалерійской дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Марковъ 1-й*, Членомъ Комитета о коннозаводствѣ Россійскомъ, съ состояніемъ по Кавалеріи; Командующій Образцовымъ Кавалерійскимъ полкомъ, Генераль-Лейтенантъ *Ланской 1-й*, Начальникомъ 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской дивизіи; находящійся при Отдѣльномъ Гренадерскомъ Корпусѣ состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Степановъ 2-й*, Командующимъ Лейбъ-Гвардіи Измайловскимъ полкомъ; Командиръ Московскаго Артиллерійскаго Гарнизона и Арсенала, состоящій по Артиллеріи Генераль-Маіоръ *Филиповъ 1-й*, Начальникомъ Артиллерійскихъ Гарнизоновъ Московскаго Округа и тамошняго Арсенала; бывшій Командиръ упраздненнаго Казанскаго Артиллерійскаго Гарнизона, состоящій по Артиллеріи Полковникъ *Житковъ 1-й*, Помощникомъ Начальника Артиллерійскихъ Гарнизоновъ Московскаго Округа; Членъ Московскаго Артиллерійскаго Депо, состоящій по Артиллеріи Полковникъ *Василевъ 1-й*, Командиромъ Московскаго Артиллерійскаго Гарнизона, — все трое съ оставленіемъ по Артиллеріи; Командиръ Вознесенскаго Уланскаго полка, Полковникъ *Гильяшевичъ*, состоятъ по Кавалеріи; Клястицкаго Гусарскаго полка Полковникъ *Тиньковъ 2-й*, Командиромъ Вознесенскаго Уланскаго полка; Флигель-Адъютантъ-Его Императорскаго Величества, Полковникъ *Траскинъ 1-й*, Исправляющимъ должность Начальника Штаба войскъ на Кавказской линіи и въ Черноморіи, на время отпуски Генераль-Маіора *Петровъ 1-го*, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи; уволены въ отпускъ: Начальникъ Штаба войскъ на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, Генераль-Маіоръ *Петровъ 1-й*, для излеченія болѣзни, на одинъ годъ, и Командиръ Лейбъ-Гвардіи Измайловскаго полка, Свиты Его Императорскаго Величества Генераль-Маіоръ *Анненковъ 3-й*, до излеченія болѣзни, съ оставленіемъ въ Свитѣ Его Величества; уволены отъ службы, управлявшій Московскимъ Артиллерійскимъ Депо, Генераль-Лейтенантъ *Пизугинъ*, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Канторъ отъ 24 Декабря, дочь Г. Генераль-Адъю-

мниемъ свыхъ трудовъ и дѣлъ великихъ, tudzież sławy, która uwieczniła wiekopomnego ALEXANDRA, wielkiego i mądrego wodza do zwycięstw. Młodzi ich towarzysze, wrzeli żądzą iść w ślady wielkich przykładów i stać się godnymi ich następcami. Wszyscy zaś, którzy się na tej spaniałej i poruszającej uroczystości znajdowali, ożywiani byli myślą, że w oczach i sercu Ruskiego Monarchy nie znika żadna osobista usługa Jemu i Ojczyźnie, i że każdy wielki czyn poddanego, jak kropla do morza wpuszczona, zamienia się w perłę, służącą ku ozdobie jasnej korony Cesarskiej. Wszyscy wojownicy, patrząc na pomnik wdzięczności Monarchów ku służbie wiernych poddanych, powtarzali w duchu: U Boga modlitwa, a służba u Monarchy nie ginie.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiey mianowani Kawalerami orderu: *Sw. Alexandra Newskiego*, Dowódca Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego i Główno-Zarządzający częścią cywilną i sprawami pogranicznymi w Gruzji, w Obwodach Ormiańskim i Kaukaskim, Jenerał Porucznik *Gołowin*, i *Sw. Anny 1-go stopnia*, Naczelnik Sztabu Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI w zarządzie Jeneralnego Feldejgistrza, Jenerał-Major *Хяже Dothorukow*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 20-go Listopada, Najłaskawiey mianowani Kawalerami orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Jenerał-Majorowie, Dowodzący 1-szą brygadą 4-ey dywizji lekkiej jazdy, *Dubelt 2-gi* Dowódzca 2-ey brygady 4-ey dywizji lekkiej jazdy, *Czerniawski 1-szy*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 20-go Listopada, Najłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Dowódzca 1-ey brygady 11-ey dywizji piechoty, Jenerał-Major *Karniejew 1-szy*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 22-go Grudnia, podniesiony, dla zrównania z rowienikami, liczący się we Flocie Kapitan 1-ey rangi *Goleniszczew* na Jenerał-Majora, z mianowaniem Dowódzcą 2-ey brygady przewozowych ekipażów Floty Bałtyckiej, i ze starszeństwem od 6-go Grudnia roku teraz; naznaczeni: Dowódzca 2-ey brygady 2-ey dywizji Floty, Kontr-Admirał *Łazarew 2-gi*, Dowódzca 3-ey brygady 1-ey dywizji Floty, Dowódzca 3-ey brygady 1-ey dywizji Floty, Kontr-Admirał *Czernikow*, Dowódzcą 1-ey brygady teyże dywizji.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 25-go Grudnia, naznaczeni: Dowódzca 1-ey brygady 2-ey dywizji Gwardyi lekkiej jazdy, Jenerał-Porucznik *Markow 1-szy*, Członkiem Komitetu stad Rossyjskich, z liczeniem się w Kawaleryi; Dowodzący wzorowym półkiem Kawaleryi, Jenerał-Porucznik *Łański 1-szy*, Naczelnikiem 1-ey dywizji Gwardyi i lekkiej jazdy; zostający przy Oddzielnym Korpusie Grenadyerów, liczący się w Armii Jenerał-Major *Stiepanow 2-gi*, Dowodzącym Izmajłowskim półkiem Gwardyi; Dowódzca Moskiewskiego Garnizonu i Arsenatu Artylleryi, liczący się w Artylleryi Jenerał-Major *Filipow 1-szy*, Naczelnikiem Garnizonów Artylleryjskich Okręgu Moskiewskiego i tamiecznego arsenatu; były Dowódzca skasowanego Kazańskiego Garnizonu Artylleryi, liczący się w Artylleryi Półkownik *Żytkow 1-szy*, Pomocnikiem Naczelnika Artylleryjskich Garnizonów Okręgu Moskiewskiego; Członek Moskiewskiego Artylleryjskiego Depo, liczący się w Artylleryi Półkownik *Wasiljew 1-szy*, Dowódzca Moskiewskiego Garnizonu Artylleryjskiego, — wszyscy trzej z zostawieniem w Artylleryi; Dowódzca Woznesieńskiego półku Ułanów, Półkownik *Niljaszewicz*, licząc się w Kawaleryi; Półkownik Klastyckiego półku Huzarów *Tinkow 2-gi*, Dowódzcą Woznesieńskiego półku Ułanów; Skrzydłowy Adjutant Jego CESARSKIEY MOŚCI Półkownik *Traskin 1-szy*, sprawującym obowiązki Naczelnika Sztabu wojsk na linii Kaukazkiej i na Czarnomorzu, na czas urlopu Jenerał-Majora *Pietrowa 1-go*, z zostawieniem w nazwanii dotychczasowem; uwolnieni na urlop: Naczelnik Sztabu wojsk na linii Kaukazkiej i na Czarnomorzu, Jenerał-Major *Pietrow 1-szy*, dla poprawienia zdrowia na rok jeden, i Dowódzca Izmajłowskiego półku Gwardyi, Orzaku Jego CESARSKIEY MOŚCI Jenerał-Major *Annenkow 3-ci*, dla wyleczenia się z choroby, z pozostaniem w Orszaku NAYJAŚNIEJSZEGO PANA, uwolniony, ze służby, zarządzający Moskiewskim Artylleryjskim Depo, Jenerał-Porucznik *Piczugin*, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług Ustawy 6-go Grudnia 1827 roku. (R. I.)

— Przez Najwyższy Ukaz, do Kantoru Dworu pod dniem 24-m Grudnia, córka P. Jenerał-Adjutanta, Je-

тапта, Генерала отъ Кавалеріи Графа А. Х. Бенкендорфа, Графиня Марія Бенкендорфъ, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Государь Императоръ, удостоивъ благосклоннаго принятія поднесенный Его Величеству чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія экземпляръ 2-го тома путешествія Профессора Виленской Медико-Хирургической Академіи Эйхвальда, по Каспійскому морю и Кавказскимъ горамъ, Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать автору брилліантовый перстень. (С. П.)

— Статсъ-Дама и Кавалерственная Дама 1-й степени, Княгиня Наталья Петровна Голицына, скончалась здѣсь въ С. П. бургѣ 20 Декабря, на 97 году отъ рожденія, къ живѣйшему прискорбію своего многочисленнаго семейства, которое можетъ служить образцомъ любви къ родителямъ, и всѣхъ тѣхъ, которые, въ продолженіе долговременнаго ея существованія, имѣли честь пользоваться ея знакомствомъ и могли вполне оцѣнить ея отличныя качества и рѣдкія добродѣтели. (J. d. St. P.)

Одесса, 17-го Декабря.

15-го Декабря, въ Уреду, въ городѣ, на Молдаванкѣ и между войсками все было благополучно. Поступило въ чумный кварталъ изъ сомнительнаго отдѣленія 2; умерло 2; остается зараженныхъ 14. Въ тотъ же день снято на Молдаванкѣ оцѣпленіе съ двухъ домовъ.

16-го Декабря, въ Четвертокъ, въ городѣ, на Молдаванкѣ, въ лазаретѣ и между войсками все было благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умершихъ не было; изъ сомнительнаго отдѣленія поступило туда 2; всего зараженныхъ 16.

17-го Декабря, въ Пятницу, въ городѣ, на Молдаванкѣ, въ лазаретахъ и между войсками все было благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умерло 2-хъ; вновь заболѣвшихъ не было; остается зараженныхъ 14-ть.

Главное начальство здѣшняго края получило отъ Императорско-Россійскаго Посла въ Вѣнѣ слѣдующее извѣстіе, которое и спѣшитъ передать торгующему сословію:

Дирекція Австрійской компаніи Дунайскаго пароходства, желая доставить торгующему сословию обѣихъ Имперій выгоды, которыя можно извлечь изъ этого новаго пути взаимныхъ сообщеній, предложила учредить будущею весною, съ открытіемъ навигаціи, постоянное сообщеніе между Галацомъ и Одессою, посредствомъ парохода или паруснаго судна, для перевозки какъ изъ Галаца въ Одессу товаровъ, доставляемыхъ въ первый изъ этихъ городовъ на Дунайскихъ пароходахъ, такъ и обратно изъ Одессы — товаровъ, назначаемыхъ къ отправленію въ западные края Европы. (Од. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 1-го Января.

Вчера въ 8 час. вечера, Король и Королева, окруженные Принцами и Принцессами Королев. Дома, принимали въ тронной залѣ поздравленія дамъ дипломатическаго корпуса съ Новымъ Годомъ. Такимъ же образомъ, Великій Хранитель Печата представлялъ членовъ Государственнаго Совѣта, а Генералъ-Интендантъ чиновниковъ Королев. Дома и частныхъ имѣній Его Велич. Потомъ вся Королевская Фамилія отправилась въ маршалскую залу, гдѣ были собраны отряды національной гвардіи отправляющей службу въ Тюильери. Рѣчь, которою отвѣчалъ Король на поздравленія сихъ войскъ, принята съ громкими одобреніями.

— Въ Палатѣ Депутатовъ считаютъ теперь 1 Герцога, 10 Маркизовъ, 52 Графа, 9 Виконтовъ, 27 Бароновъ и 75 Депутатовъ изъ стараго дворянства. Кроме того находится 4 кавалера большаго креста, 15 великихъ офицеровъ, 52 Командира, 62 офицера и 171 кавалеръ Почетнаго Легіона; 12 депутатовъ имѣютъ Іюльскій крестъ. Только 55 члена Палаты Депутатовъ не имѣютъ ни титула, ни ордена ни другаго какаго Государств. чина.

— Всѣ почти лица арестованныя по подозрѣнію въ участіи въ заговорѣ Гюбера, опять теперь выпущены. Остаются только обвиненными Гюберъ и Лепрустъ; но послѣдній почти совершенно оправданъ.

— Жур. Прѣвій сообщаетъ письмо съ Испанскихъ границъ отъ 25 ч. п. м., по коему Карлистскій Начальникъ Царіатеги арестованъ въ укрѣпленіи Энсина и будетъ сужденъ военнымъ совѣтомъ состоящимъ изъ однихъ Кастиліанцевъ. Его упрекаютъ въ слѣдующихъ

нераѣта Кавалеріи Графа А. К. Бенкендорфа, Графиня Марія Бенкендорфъ, Найтаскавіей мianowana Freyliną NAYJAŚNIEYSZYJ CESARZOWEY JEY MOŚCI.

— CESARZ JEJO MOŚĆ, łaskawie przyjąwszy złożony NAYJAŚNIEYSZEMU PANU przez Ministra Narodowego Oświecenia exemplarz 2 go tomu Podróży Profesora Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii Eichwalda po morzu Kaspijskiem i w górach Kaukazkich, Naytасkawiey raczył udarować autora pierścieniem brylantowym.

— Dama Stanu i Dama Orderu 1-go stopnia, Xieźna Natalia Piotrówna Golicynowa, umarła tu w St. Petersburgu 20-go Grudnia, mając 97 lat wieku, zostawiając w głębokim smutku familią, która może postużyć za wzór miłości ku rodzicom, i tych wszystkich, którzy w ciągu długiego jey życia szczytili się znajomością i dostatecznie mogli szacować odznaczające się jey zalety i rzadkie cnoty. (J. de St. P.)

Одесса, 17-го Grudnia.

Dnia 15-go Grudnia, we środę, w mieście, na Mołdawance i między wojskami, wszystko było pomyslnie. Do kwartatu dżumnego przystano z oddziału podeyrzanego 2; umarło 2; pozostaje zapowietrzonych 14. Tegoż dnia zdjęto okordonowanie na Mołdawance z dwóch domów.

16-go Grudnia, we czwartek, w mieście, na Mołdawance, w szpitalu i między wojskami wszystko było pomyslnie. W kwartale dżumnym nikt nie umarł; z oddziału podeyrzanego przystano tam 2; w ogóle zarażonych 16-tu.

17-go Grudnia, w piątek, w mieście, na Mołdawance, w szpitalach i między wojskami wszystko było pomyslnie. W kwartale dżumnym umarło 2; nannowo nikt nie zachorował; pozostaje zarażonych 14-tu.

Гłówna Zwierzchność tuteyszego kraju, otrzymała od CESARSKO-ROSSYJSKIEGO POSŁA w Wiedniu wiadomośc następującą, którą śpieszymy udzielić trudniącym się handlem.

Dyrekeya Austriackiey kompanii żeglugi parowej na Dunaju, chcąc podać handlującym obu Państw korzyści, które można otrzymać z tej nowey drogi wzajemnych komunikacyj, postanowiła urządzić na przyszłą wiosnę od rozpoczęcia żeglugi, statą komunikacyą między Galaczem a Odessą za pośrednictwem parochodu, albo statku żaglowego, dla przewożenia tak z Galaczem do Odessy towarow, przywożonych do pierwszego z tych miast na parochodach Dunajskich, jako i na powrót z Odessy — towarow, przeznaczonych na wysłanie do zachodnich krajow Europy. (G. O.)

WIADOMÓŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 1 Stycznia.

Wczora o godz. 8-mey wieczorem, Król i Królowa, otoczeni przez Xiążąt i Xięźniczki domu Królewskiego, przyjmowali w sali tronowey powinszowania Nowego-Roku, Dam Ciąfa dyplomatycznego. W tymże celu wprowadzeni byli Członkowie Rady Stanu przez Wielkiego Straźnika pieczęci, i Urzędnicy listy cywilney i prywatnych posiadłości Królewskich, przez Intendenta Jeneralnego. Cała rodzina Królewska udała się potém do sali Marszałkowskiey, gdzie były zgromadzone oddziały gwardyi narodowey, pełniące służbę w Tuilleryach. Mowa, którą Król odpowiedział na powinszowania tych woysk, była przyjętą z oklaskami.

— W Izbie Deputowanych liczą teraz 1 Xięcia, 10 Margrabiów, 52 Hrabiów, 9 Vice-Hrabiów, 27 Baronów i 75 Deputowanych ze starey szlachty. Oprócz tego, znajduje się 4 Kawalerow Wielkiego krzyża, 15 wielkich urzędników, 52 dowódców, 62 oficerów i 171 Kawalerow Legii honorowey; 12 deputowanych noszą krzyż Lipcowy. Tylko 55 członkowie Izby Deputowanych nie mają tytułu, ani orderu, ani żadnego urzędu publicznego.

— Wszystkie prawie osoby, które, jako podeyrzane o uczestnictwo w spisku Huberta, zostały arestowane, są teraz znnowu uwolnione. Liczba obwinionych ogranicza się tylko na Hubercie i P. Leproust, lecz ten ostatni jest już prawie zupełnie uprawiedliwionym.

— Journal des-Débats udziela list od granic hiszpańskich pod d. 25 z. m., podług którego, dowódzca Karolistowski Zariateguy został arestowany w twierdzy Encina i będzie sądzony przez Radę wojenną, składającą się z samych Kastyliyczków. Zarzucają mu następujące prze-

преступкахъ: 1) что онъ вступилъ въ Сеговию и Ла Гранжу вопреки предписаніямъ; 2) что онъ очень снисходительно поступалъ съ Христианскими и національными гвардейцами какъ въ сихъ обоихъ городахъ такъ и прочихъ мѣстечкахъ и деревняхъ и симъ лишилъ казну *Донъ-Карлоса* денегъ за выкупъ, которыя могли бы быть вытребованы отсюда еслибы онъ взялъ въ неволю знатнѣйшихъ жителей; наконецъ 3) что онъ не слушался приказанія прикрывать отступление главной квартиры, совершенно тѣмъ пренебрегая и при Салинилло обратнo перешелъ черезъ Эбро, прежде нежели *Донъ-Карлосъ* совершилъ переходъ при Силла-Перлата. — Военные начальники въ Наваррѣ и Баскайскихъ провинціяхъ находятся въ открытой враждѣ съ провинціальными депутатами наименованными *Донъ-Карлосомъ*, противъ прежняго обыкновенія.

— По письму изъ Неаполя отъ 7-го ч. за день предъ тѣмъ Французскій фрегатъ вошелъ въ таманійскій портъ, не сдѣлавъ обыкновенныхъ пушечныхъ салютовъ, изъ чего заключали, что несогласія между обоими Правительствами, не совершенно еще устранены.

— Вчера вечеромъ множество игроковъ и любителей тѣсвилось во все публичные игорные дома, и полиція въ 12 час. вечера, когда по законамъ игорные дома закрываются на всегда, много имѣла затрудненія въ очищеніи помѣщеній. Утверждаютъ, что содержатели сихъ домовъ въ прошломъ мѣсяцѣ получили болѣе пользы нежели въ продолженіе шести прежнихъ. Богатые иностранцы нарочно предприняли путь въ Парижъ, чтобы еще разъ испытать счастья у Фраскати или въ кругу иностранцевъ. Одинъ изъ нихъ будто въ одну ночь проигралъ около 200,000 фр.

2-го Января.

Вчера въ 11 часовъ утра Король принималъ поздравленія съ Новымъ Годомъ своихъ Адъютантовъ и Ордонансъ офицеровъ. Вскорѣ потомъ представлялись Его Велич. все Министры и Маршалы Франціи. Съ 12 час. Король и Королева, окруженные Королевскою Фамилією принимали въ тронной залѣ большія депутаціи Палаты Перовъ и Палаты Депутатовъ, Дипломатическій Корпусъ и всѣхъ гражданскихъ и военныхъ чиновниковъ. — Австрійскій Посланникъ Графъ *Аппони* произнесъ къ Е. Кор. Велич. отъ имени дипломатическаго корпуса слѣдующее: „Дипломатическій корпусъ, который всегда почитаетъ для себя счастьемъ, засвидѣтельствовать Вашему Велич. свое почтеніе и изъявить свои желанія, съ радостію воспользоваться перемѣною года, чтобы возобновить долгъ его Вашему Велич.; и я еще особенно почитаю себя счастливымъ, что мнѣ предоставлена честь, принести дань сію Вашему Велич. Прошлый годъ имѣлъ много поводовъ къ радости для сердца Ваш. Велич., какъ Монарха и какъ отца. Двойныя брачныя связи въ недрахъ высокой фамиліи Вашего Велич., спокойствіе и благоденствіе Франціи, постоянное согласіе между кабинетами и сохраненіе мира въ Европѣ — вотъ случаи, на которыхъ Ваше Велич. безъ сомнѣнія охотно остановите мысль свою и о которыхъ мы только имѣемъ счастье упомянуть Вашему Велич. по достоинству участію, которое принадлежитъ въ семь высокой мудрости В. Кор. Велич. Благоволите принять, Государь, какъ сію дань, такъ равно наши искреннія и почтительныя желанія о постоянномъ благоденствіи Вашего Вел. и Вашей высокой фамиліи.“ — Король отвѣчалъ: „Извѣстно Дипломатическому Корпусу съ какими удовольствіемъ принимаю Я изъявленіе желаній, которыя Мнѣ онъ приноситъ съ каждымъ Новымъ Годомъ и какъ отрадно Мнѣ принимать поздравленія его съ увеличеніемъ благосостоянія во Франціи и съ сохраненіемъ сего добраго согласія между Правительствами, которое вѣстѣ служитъ ручательствомъ и основаніемъ общественнаго мира. Чѣмъ длиннѣе становится рядъ мирныхъ лѣтъ, чѣмъ болѣе распространяются блага спокойствія и безопасности, тѣмъ болѣе научаются народы цѣнить мудрую политику, которая имъ доставляетъ пользу оныхъ. Почитаю себя счастливымъ, что я могъ содѣйствовать къ таковымъ послѣдствіямъ. Все въ совокупности внушаетъ мнѣ довѣріе, что сей новый годъ пройдетъ такъ счастливо, какъ вы Мнѣ желаете. Минувшій годъ, какъ вы справедливо замѣтили, доставилъ сладкую радость Моему отеческому сердцу, и Я очень тронутъ тѣмъ, что вы Мнѣ изъявили въ отношеніи двойныхъ брачныхъ связей въ недрахъ моей фамиліи.“ Г. *Дюпенъ* Президентъ Палаты Депутатовъ равномерно рѣчью поздравлялъ Его Кор. Велич.

— *Siècle* сообщаетъ: „Министерскія собранія въ сію минуту очень хвалятъ новый дипломатическій триумфъ, который исключительно приписываютъ способностямъ Графа *Моле*. Дѣло идетъ о совершенномъ примиреніи между Тюльерійскимъ Ка-

степ-тва: 1) же wtargnął do Segovii i la Granji przeciwko danych mu instrukcyj; 2) że zbyt łagodnie postępował z Krystynistami i gwardzistami narodowemi, tak obu tych miast, jak i innych miasteczek i wsi, które znajdował po drodze i przez to pozabawił skarb *Don-Carlosa* pieniędzy okupowych, których możnaby było żądać od tych miejsc, jeśliby zabrawszy znakomitszych mieszkańców uprowadził był z sobą; nakoniec 3) że nie był posłusznym rozkazom, ażeby przykrywał odwrót głównej kwatery, zaniedbując zupełnie prawie tę ostatnią i pod Salinillos znowu przeszedł za Ebr, pierwiy, aniżeli *Don Carlos* uskutecznił przeprawę pod Cilla-Perlata. — Dowódcy wojskowi w Nawarrze i prowincyach Biskajskich znajdując się w otwartej niezgodzie z deputacyami prowincjonalnemi, mianowanemi przez *Don Carlosa* wbrew dotychczasowym zwyczajom.“

— Podług listu z Neapolu pod d. 7 t. m., dniem pierwszej fregaty francuzka wpłynęła do tamecznego portu nie wystrzelivszy salw zwyczajnych, z czego wnoszono, że niezgody pomiędzy dwoma Rządami niezupełnie jeszcze są zafatwione.

— Wczora wieczorem cisnęło się mnóstwo graczy i oiekawych do wszystkich publicznych domów gry i policya w północ, kiedy, podług prawa domy gry zawsze zostały zamknięte, miała trudność w uprzątnieniu lokalów. Utrzymują, że dzierżawcy gry, w przeszłym miesiącu więcey zarobili pieniędzy, jak w przeciągu 6 uprzednich miesięcy. Bogaci cudzoziemcy przedsięwzięli umyślnie podróż do Paryża, ażeby jeszcze raz u Frascati albo w kole cudzoziemców, spróbować swojego szczęścia. Jeden z tych przez jedną noc stracił miał około 200,000 franków.

Dnia 2.

Wczora o godzinie 11 przed południem, Król przyjmował powinszowania swoich Adjutantów i Oficerów Ordynansowych, z okoliczności Nowego Roku składane, a potem wszystkich Ministrów i Marszałków Francyi. O 12-tej, Król i Królowa w sali tronowej, otoczeni famiłą Królewską, przyjmowali wielkie Deputacje Izby Parów i Deputowanych, Korpus Dyplomatyczny, oraz wszystkie władze cywilne i wojskowe. Poseł Austryacki, Hrabia *Appony*, przemawiał do J. Kr. Mości w imieniu Korpusu Dyplomatycznego, w następnym wyrazach: „Korpus Dyplomatyczny, który się zawsze szczęśliwym uważa, ilekroć W. K. M. swoje uszanowanie i swoje życzenie składa, z radością pōspieszają, z okoliczności zmiany roku, ponowić hość tychże uczuć, a Ja poczytuję sobie za szczególniejsze szczęście i zaszczyt, że do wynurzenia tego hośdu wezwany zostałem. Rok upłyniony obfity był w powody do radości dla serca W. K. M. jako Monarchy i jako oycy. Dwoje zaślubin na tonie wysokiej famiłii W. K. M. spokojność i pomyślność Francyi, stateczna zgoda między gabinetami i utrzymanie pokoju w Europie — są to fakta, nad któremi, Najjaśniejszy Panie, myśli swoje chętnie zatrzymywać raczysz, a do których szczęśliwi jesteśmy przypomnieć W. K. M. pełen sławy udział, który się w tém wysokiej mądrości twojej, Najjaśniejszy Panie, należy. Racz W. K. M. przyjmując równie ten hość, jako i nasze szczere z głębokim uszanowaniem życzenia dla niezmiennego szczęścia W. Kr. M., i dla całej Najjaśniejszej Jego Famiłii.“ — Król odpowiedział: „Wiadomo Korpusowi Dyplomatycznemu, z jakim zadowolaniem przyjmują to wyrażenie życzeń, które mi przezeń przy corocznej zmianie roku jest przynoszone, i jak radośną jest dla mnie, przyjmować jego powinszowania z powodu powiększenia się pomyślności Francyi i utrzymania pomiędzy Rządami tego dobrego porozumienia, które zarazem jest rękojmią i podstawą pokoju świata. Im dłuższy będzie szereg lat pokoju, im więcey się będą rozwijały dobrodzieystwa spokojności i bezpieczeństwa; tém więcey też narody będą umiały szacować mądrą politykę, która im zażywanie tych dobrodzieystw sprawia i zapewnia. Szczęśliwym mię to czyni, że się mógł przyłożyć do tych jej skutków. Wszystko się jednoczy do wzbudzenia we mnie ufności, że ten Nowy Rok tak szczęśliwie przechodzić będzie, jak mi WPP. życzycie. Rok upłyniony, co słusznie WPP. wspomnieliście, oycowskie serce moje słodkimi obdarzył pociechami, i bardzo jestem przenikniony tѣm, co mi względem dwojga zaślubin w gronie mojej famiłii WP. powiedziałeś.“ — Potem Prezydent Izby Deputowanych z teyże okoliczności miał do Króla winszującą mowę.

— W gazecie *Siècle* czytamy: „W salonach ministerjalnych wiele teraz mówią o nowym dyplomatycznym tryumfie, który się wyłącznie talentom Hrabiego *Molé* należy. Mówimy o zupełnym pojednaniu się Gabinetu Tuilleryjskiego ze Stolicą Apostolską,

бинетомъ и Папскою Столицею, которая сдѣлала первый знакъ къ приближенію. Папа общалъ употребить свое вліяніе и даже власть свою, чтобы прекратить неудовольствія въ некоторой части духовенства къ Французскому Правительству. Министерство кажется большому приписываетъ достоинство сему могущественному посредничеству, отъ котораго общаетъ миръ съ высшимъ духовенствомъ.“

— 28-го ч. пр. м. въ Байоннѣ, извѣстіе о послѣдовавшемъ уже выходѣ Карлистской экспедиціи въ Кастилію, почитали преждевременнымъ.

3-го Января.

Король давалъ вчера Г. Дюпеню продолжительную аудіенцію и потомъ занимался съ Президентомъ Совѣта.

— Барабанщикъ *Этьенъ*, который при Аркольскомъ мостѣ барабанилъ приступъ и изображенъ въ фронтисписѣ Пантеона, умеръ отъ грудной болѣзни. Онъ былъ тамбуръ-мажоромъ въ 10 легионъ національной гвардіи и имѣлъ отъ роду 58 лѣтъ.

— Правительство опубликовало сегодня слѣдующую телегр. депешу: „*Bordeaux 31 Декабря.* Ораа доноситъ отъ 26-го ч. изъ Акovieхи, что баталіонъ и 30 всадниковъ изъ корпуса *Кабреры*, провожавшіе транспортъ въ Кантавіеху, при Аллагѣ встрѣчены эскадрономъ Христиносовъ и прогнаны. Ораа продолжалъ путь въ Каланду. *Донъ-Карлосъ 27-го ч.* находился въ Ллодіо, куда прибылъ *Герге* оставивъ въ долину Мена экспедицію въ Кастилію, состоящую изъ 6,500 чел. и командуемую *Завалою*, *Мерино* и Маркизомъ *Боредою*.“ — „*Bordeaux 1 Января.* Когда 28 ч. пр. м. 12,000 Христиносовъ собралось при Медина дель Помаръ, 7,000 Карлистовъ подъ начальствомъ *Мерино* возвратились въ долину Мена. *Базиліо Гарсія* находился въ области Мендавіа (въ Наваррѣ).“ *

4-го Января.

Замѣчено, что во время приношенія поздравленій въ Тюйлери, одинъ Генераль и многіе Штабъ-Офицеры имѣли знаки ордена Людвига.

— Генераль Графъ *Кастелланъ* 26 ч. пр. м. отплылъ изъ Портъ-Вандра въ Африку. — Адмираль *Флери* за нѣсколько дней умеръ въ Тулонѣ. Онъ былъ сынъ столь славнаго прежде актера *Флери*.

— Флотъ подъ командою Адмирала *Лаланда*, 17 Декабря вечеромъ оставилъ Тунисскую рейду и плыветъ въ Цейту, Гибралтаръ и Кадиксъ, гдѣ получить дальнѣйшія инструкціи.

— Въ письмѣ изъ Логроньи отъ 26 ч. пр. м. содержится: „Генераль *Эспартеро*, который 20-го ч. намѣревался отправиться въ Мадридъ, и передалъ было уже команду Генералу *Латре* заболѣлъ здѣсь. Обстоятельство это продлить временную должность Барона *дель Солара* какъ Военнаго Министра. Должно опасаться, что прибывшее между тѣмъ въ Мадридъ извѣстіе о выстѣпленіи Карлистской экспедиціи, еще болѣе увеличитъ тамъ затрудненіе. Если въ Испаніи возможно было представить какую нибудь благоразумную догадку, то должно было полагать, что Генераль *Буеренсъ* командующій въ Витторіи и окрестностяхъ 9,000 корпусомъ, нарочно несопротивлялся движеніямъ Карлистовъ, чтобы послѣ, по соединеніи съ колонною Бригадыра *Аспироза* напасть на нихъ, и пресѣчь имъ отступленіе.“

— *Presse* говоритъ: Въ бывшемъ въ Мадридѣ кабинетномъ совѣтѣ, въ которомъ находились Генералы *Кордова*, *Санъ-Мигуэль* и *Квироса*, говорятъ положено, находящихся подъ командою *Эспартеры* 60,000 чел. раздѣлить на шесть корпусовъ, каждый по 10,000 ч.; три изъ нихъ будутъ подъ командою упомянутаго Генерала, а три остальные перейдутъ подъ начальство *Мендецъ-Вуго*, *Лоренца* и *Але. Эспартеро*, какъ Генералиссимусъ и Военный Министръ будетъ находиться въ центрѣ, чтобы распоряжаться дѣйствіями. Правительство рѣшилось, во чтобы то ни стало, выгнать *Донъ-Карлоса* изъ сѣверныхъ провинцій. При такомъ условіи и въ случаѣ, если Правительство приметъ твердую оборону, многіе капиталисты общали доставить жалованье и продовольствіе для этихъ 60,000 до Сентября мѣсяца.“

6-го Января.

Вчера былъ большой балъ въ Тюйлери, на который приглашено около 3,000 особъ.

— Присутствіе Князя *Музиньно* (Карла Люціана Бонапарте) въ Парижѣ дало поводъ жур. *Presse* къ слѣдующимъ замѣчаніямъ: „Принцъ *Антоній* второй сынъ Люціана Бонапарте, недавно прибылъ изъ Америки въ Лондонъ и равномерно желаетъ посѣтить Францію. Королева *Шарлотта*, вдова Мю-

котора первый шагъ до tego zблиzenia się uczyniła. Papież przyrzekł pomoc swojego wpływu, a nawet i swojej powagi, dla położenia końca ciągłym nienawiściom, pewney części duchowieństwa przeciwko rządowi Francuzkiemu. Ministerjum zdaje się wielką przywiązywać wartość do tego dzielnego pośrednictwa, z którego Ministerjum obiecuje sobie zjednanie wyższego duchowieństwa.“

— Dnia 28 z. m. w Bayonnie wiadomość, o nastąpieniu już wyruszeniu wyprawy Karolistowskiej do Kastylii, za zbyt wczesną miano.

Dnia 3.

Król dawał wczora P. Dupin długie posłuchanie, a potem pracował z Prezydentem Rady.

— Dobosz *Etienne*, który przy moście pod Arcole bębnił do ataku i wyobrażony jest na froncie Pontoonu, umarł z choroby piersiowej. Był on tamhour-majorem w 10-tej legii gwardyi narodowej, i miał wieku lat 58.

— Rząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bordeaux, 31-go Grudnia.* Oraa donosi pod d. 26 t. m. z Acovieji, że jeden batalion i 30 koni z korpusu *Cabrery*, które eskortowały transport do Cantavieji zostały pod Allaga przez oddział Krystynistów, napadnione i doszczętu zniszczone. Oraa odbywał dalej pochod swój na Calanda. *Don Carlos* d. 27 znajdował się w Llodio, dokąd przybył *Guergué*, zostawwszy w dolinie Mena będącą w pochodzie do Kastylii wyprawę, która składa się blisko z 6,500 ludzi i dowodzona jest przez *Zavala*, *Merino* i Margrabiego *Boreda*.“ — *Bordeaux, 1-go Stycznia.* Gdy dnia 28 z. m. pod Medina del Pomar zgromadziło się 12,000 Krystynistów, 7,000 Karolistów pod dowództwem *Merino*, powróciło to dolinę Mena. *Basilio Garcia* znajdował się w okolicach Mendavia (w Nawarrze).“ *

Dnia 4.

Uważano, że podczas składania powinszowań w Tuilleryach, jeden Jenerał i wielu Sztab-Oficerów mieli insygnia orderu Ludwika.

— Jenerał Hrabia *Castellane* d. 26 z. m. wypłynął z Port-Vendres do Afryki. — Admirał *Fleury* przed kilką dniami umarł w Tulonie. Był on synem sławnego dawniej aktora *Fleury*.

— Flotta pod rozkazami Admirała *Lalande*, 17-go Grudnia wieczorem opuściła przystań Tunetańską i popłynęła do Ceuty, Gibraltaru i Kadyxu, gdzie otrzymać ma dalsze instrukcyje.

— W liście z Logronjo pod d. 26 z. m. czytamy: „Jenerał *Esparterro*, który d. 20 wyjechać chciał do Madrytu i już zlecił był dowództwo swoje Jenerałowi *Latre*, tu zachorował. Okoliczność ta przedłuży tymczasowe urządowanie Barona *del Solar*, jako Ministra Woyny. Potrzeba się lękać, że przybyła tymczasem do Madrytu wiadomość o wystąpieniu wyprawy Karolistowskiej, powiększy jeszcze tam zamieszanie. Jeśli można uczynić w Hiszpanii jakiś rozsądny domysł, tedy potrzeba rozumieć, że Jenerał *Buerens*, który w Vittorii i okolicach dowodzi 9,000 korpusem, w tym tylko celu nie sprzeciwiał się poruszeniom Karolistowskim, a żeby dopiero po złączeniu się z kolumną Brygadyera *Aspiroz*, uderzyć na nich w Kastylii i przeciąć im odwrót.“

— W dzienniku *Presse* czytamy: „Na Radzie Gabinetowej, odbytej w Madrycie, na której znajdowali się Jenerałowie *Cordova*, *San-Miguel* i *Quiroga*, miano postanowić, że znajdujące się pod dowództwem *Espartery* 60,000 ludzi, podzielone bydź mają na sześć korpusowъ по 10,000 ludzi; trzy z tych zostawać mają pod dowództwem pomienionego Jenerała, a trzy inne pod Jenerałami *Mendez-Vigo*, *Lorenzo* i *Alaix*. *Espartero*, jako Wódz najwyższy i Minister woyny będzie znajdował się we środku, dla kierowania operacyami. Rząd postanowił wypędzić *Don Carlosa* z prowincyuu północnych, cokolwiekby to kosztować miało. Pod tym warunkiem i jeśli Rząd dzielny dawać będzie odpor, wielu kapitalistów przyrzekło, zapewnić dla tych 60,000 ludzi żołąd i opatrzenie do Września.“

Dnia 6.

Wczora był wielki bal w Tuilleryach, na który zaproszonych było około 3,000 osób.

— Obecność *Xięcia Musignono* (Karola Lucyana Buonapartego) w Paryżu, dała powod dziennikowi *Presse* do następujących uwag: „*Xięże Antoni*, drugi syn Lucyana Bonapartego, nie dawno przybył z Ameryki do Londynu i również życzy odwiedzić Francją. Królowa *Karolina*, wdowa po *Muracie*, i córka Lucyana,

*) Мендавіа лежишь на лѣвомъ берегу Эбро. И такъ переходъ тогда еще не былъ сдѣланъ.

*) Mendavia leży na lewym brzegu Ebru; dotąd więc nie było jeszcze uskuteczniione przejście tej rzeki.

рата, и дочери Люціана, Мадамъ *Vize*, давно уже живутъ въ Парижѣ. Королевѣ *Hortensii* два раза было дозволено прибыть во Францію; недавно же Принцесса Марія *Орлеанская* въ Штутгардѣ танцевала съ обоими сыновьями Геронима *Bonaparte*. Все это доказываетъ, что Французское Правительство готово не во всей строгости исполнять законъ изгнанія изданный противу фамилии *Bonaparte*. — Тотъ же журналъ увѣдомляетъ, что Князь *Музиньяне* медленно по прибытіи своемъ въ Парижъ имѣлъ у Короля аудіенцію.

— Письмо изъ Байонны отъ 3-го ч. сообщаетъ: „Извѣстіе объ отходѣ части Карлистской экспедиціи подъ начальствомъ *Garcia* въ Нижнюю Аррагонію и Рибеиру, было вѣрно. Корпусъ сей состоящій изъ Кастиліанцевъ, Аррагонцевъ и Валенціанцевъ, между Мендавіа и Вiana потерпѣлъ нападеніе отъ войскъ Королевы, и, если вѣрить прибывшему сюда вечеромъ рапорту, разбитъ на голову. Говорятъ, что вся почти конница сей колонны опрокинута въ Эбро и потонула. Съ каждою минутою ожидаютъ официальныхъ подробностей. Неизвѣстно еще, *Esparterro* ли, который 26-го ч. одержанъ былъ еще бользною въ Логроньи, или другой какой полководецъ, далъ это сраженіе, въ которомъ впрочемъ кажется неучаствовалъ ни одинъ Наварскій ни Бискайскаго баталіонъ. — Далѣе получено извѣстіе, что два другихъ корпуса, которые были въ движеніи подъ командою *Merino* и Маркиза *de la Roveda*, зашли было на нѣсколько часовъ по той сторонѣ Эбра, какъ сильная колонна подъ командою Фирмина *Iriarte*, стремившагося противу нихъ посѣпнымъ маршемъ изъ Медана дель Помаръ, принудила ихъ возвратиться опять за Эбро.“

— Письмо изъ Байонны отъ 1-го ч. подтверждаетъ слухъ, что Карлисты принудили отрядъ Христианосовъ близъ Валкарлоса, удалиться въ Французскіе предѣлы. Онъ состоялъ почти изъ 600 чел. и Французскія власти тотчасъ требовали положить оружіе. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 2-го Января.

Въ субботу главноначальствующій надъ арміею Лордъ *Гилъ* имѣлъ также переговоры съ первымъ Министромъ. *Morning Chronicle* пишетъ, что вчера 800 ч. гвардейскихъ гренадеровъ и столько же Кальдстримской гвардіи получили приказаніе приготовиться къ отплытію въ Канаду, и, полагаютъ, что они отплывутъ въ теченіи этой недели. Четыре полка находящіеся въ Ирландіи, говорятъ, завтра изъ Корка отплывутъ въ Канаду. Увѣряютъ, что еще до конца Января въ Канадѣ соберется 10,000 человекъ войска. Сегодня Лордъ *Гилъ* отправился отсюда въ Виндзоръ на аудіенцію къ Ея Величеству Королевѣ. Завтра въ Министерствѣ иностранныхъ дѣлъ долженъ собраться кабинетный совѣтъ, на который ожидаютъ всѣхъ Министровъ опять въ Лондонъ.

4-го Января.

Кабинетный Совѣтъ касавшійся безсомнѣнія дѣлъ Канады, происходилъ вчера по полудни въ Департаментѣ иностранныхъ дѣлъ. Собраніе сіе, въ которомъ участвовали всѣ Министры продолжалось съ 2½ до 6 часовъ. Также Маркизь *Лансдаунъ* прибывшій изъ помѣстья своего уже въ 3½ часа, участвовалъ въ совѣщаніи. Сегодня утромъ Лорды *Мельбурнъ* и *Гленельгъ* отправились въ Виндзоръ на аудіенцію. Изъ колониальныхъ Департамента отправлены сегодня депеши къ Лорду *Госфорду* и къ офицерамъ командующимъ въ Британской сѣверной Америкѣ.

— Его Высоч. Эрц-Герцога *Иоанна* Австрійскаго ожидаютъ сюда къ будущей веснѣ, для присутствованія при коронаціи.

— *Morning-Post* предлагаетъ теперь Герцога *Веллингтона* наименовать Вице-Королемъ Канады, если Герцогъ *Кембриджскій*, котораго она прежде къ сему представляла, откажется отъ сей должности.

— Въ настоящее время въ гостинницѣ Короны и Якоря происходитъ одно изъ величайшихъ публичныхъ собраній, какого давно не видали въ Лондонѣ. Предметомъ совѣщаній война въ Канадѣ. Предсѣдательствуетъ Г. *Гуме* и переговоры производились до сихъ поръ съ величайшимъ спокойствіемъ.

Т У Р Ц И Я.

Константинополь, 13-го Декабря.

На послѣднихъ дняхъ опять наступили переговоры на счетъ Алжира. Франція не отказывается отъ правъ своихъ на сію провинцію и вновь обратилась къ Англіи, чтобы склонить Французское Правительство, наконецъ еще разъ обратить вниманіе на ея рекламациа. До сихъ поръ Франція постоянно отказывалась отвѣчать на какой либо пунктъ требованій

Pani Wise, od dawnego już czasu mieszkają w Paryżu. Królowej *Hortensyi* dwa razy dozwolonem było przybyć do Francyi; a przed niedawnym czasem, Xiężniczka *Marya Orleańska* w Stutgardzie tańczyła z obudwoma synami Hieronima *Bonapartego*. Wszystkie te okoliczności dowodzą, że Rząd Francuzki nie chce używać całej surowości prawa wygnania, wydanego przeciwko familii *Bonaparte*. — Tenże dziennik donosi, że Xiąże *Musignano* wraz po przybyciu do Paryża, miał u Króla posłuchanie.

— List z Bayonny pod d. 3 donosi: »Wiadomość o wywiezieniu części wyprawy Karolistowskiej pod rozkazami *Garcia*, do Niższej-Arragonii, była sprawiedliwą. Korpus ten, składający się z mieszkańców Kastylii, Arragonii i Walencyi, został napadnięty między Mendavia i Viana przez wojska Królowej, i jeśli można dać wiarę otrzymanemu tu wczora wieczorem doniesieniu, na głowę pobity. Mówią, że cała prawie jazda tej kolumny wpartą została do Ebru i utonęła. Oczekują co chwila szczegółów urzędowych. Nie wiadomo: czy *Esparterro*, który d. 26 zatrzymany był jeszcze przez ochotę w Logroño, albo inny jaki Jenerał wydał tę bitwę, w której zresztą, jak się zdaje, nie miał udziału żaden z Biskayskich albo Nawarskich batalionów. — Dowiadujemy się daley, że dwa inne korpusy, które uczyniły poruszenie pod rozkazami *Merino* i Margrabiego *de la Roveda*, zapuściły się na kilka godzin potamtęj stronie Ebru, gdy przez mocną kolumnę pod dowództwem *Firmin Iriarte*, który śpiesznym marszem zbliżał się ku nim od Medina del-Pomar, przmuszeni byli znowu powrócić na tę stronę Ebru.“

— Przez list z Bayonny pod d. 1 potwierdza się pogłoska, że oddział Krystynistów był przez Karolistów zmuszony w bliskości Valcarlos schronić się w granice Francuzkie. Było ich około 600 ludzi, i natychmiast przez władze Francuzkie wezwani zostali do złożenia broni.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, дня 2-го Стycznя.

W sobotę Naczelný dowódca wojska Lord *Hill*, miał rozmowę z pierwszym Ministrem. Podług *Morning-Chronicle*, 800 ludzi grenadyerów gwardyi, i tyleż gwardyi Caldstreemskiej, otrzymali wczora rozkaz, mieć się w gotowości do wypłynienia do Kanady, które, jak rozumieją, nastąpi jeszcze w przeciągu tego tygodnia. Także cztery półki znajdujące się w Irlandyi, mają wypłynąć jutro z Corcku do Kanady. Zapewniają, że jeszcze przed końcem Stycznia zgromadzono będzie w tej kolonii 10,000 wojska. Dzisiaj Lord *Hill* udaje się zjazd do Windsor na audyencya u Jey Kr. Mości. Jutro w wydziale zewnętrznym odbyć się ma rada gabinetowa, na którą wszyscy Ministrowie znowu w Londynie są oczekiwani.

Dnia 4.

Wczora po południu w wydziale spraw zewnętrznych odbywała się rada gabinetowa, ściągająca się zapewna do spraw Kanady. Zgromadzenie, na którym znajdowali się wszyscy Ministrowie, trwało od pół do 3 do 6. Przyłączył się również do narad i Margrabia *Lansdowne*, który dopiero o pół do 4 przybył ze swoich msjędności. Dzisiaj rano Lordowie *Melbourne* i *Glenelg* udali się do Windsor na audyencya u Jey Kr. Mości. Z wydziału osad wysłano dzisiaj depesze do Lorda *Gosford* i do oficerów, dowodzących w Angielskiej Ameryce północnej.

— Jego Ces. Wys. Arcy-Xiąże *Jan* Austriacki na przyszłą wiosnę tu jest oczekiwany, dla znajdowania się na koronacyi.

— *Morning-Post* projektuje teraz mianować Xięcia *Wellingtona* Wice-Królem Kanady, jeśliby Xiąże *Cambridge*, który dawniej do tego był podawany, wymówił się od tego urzędu.

— W tej chwili w hotelu pod Koroną i Kotwicą odbywa się jedno z największych publicznych zgromadzeń, jakich oddawna nie widziano w Londynie. Przedmiotem narad jest wojna w Kanadzie. P. *Hume* prezyduje, i rozprawy dotąd prowadzone były z największą spokojnością. (A.P.S.Z.)

Т У Р Ц И Я.

Konstantynopol, d. 13 Grudnia.

(Allg. Zeit.) W ostatnich dniach znowu się rozpoczęły układy o Algier. Porta nie rzeka się praw swoich do tej prowincyi, i ponowo się do Anglii obróciła o sklonienie Rządu Francuzkiego do usłuchania nakoniec jey reklamacyi. Dotąd statecznie Francya odmawiała odpowiedzi na dopominania się Turcyi, przechwalając się raczej prawami swej zdobyczy. Te-

Порты; она напротивъ упорно держится при своемъ правѣ завоеванія. Но теперь Порта хочетъ взяться съ большою важною за это дѣло. Теперешнее Французское Правительство начинаетъ отъ того, что на немъ не лежитъ отвѣтственность за прежнія дѣйствія; завоеваніе Алжира послѣдовало до Іюльской революціи, и новая династія не могла отвратить оное, особенно, что народная честь требовала того. Но эти причины недостаточны къ тому, чтобы не знать правъ Порты, особенно, если принять во вниманіе позднѣйшія Африканскія экспедиціи, которыя уже были назначены нынѣшнимъ Французскимъ Правительствомъ. Хорошо сдѣлали въ Парижѣ, что рассмотрѣли предложеніи, которыя давно уже представило Оттоманское Министерство, главнымъ образомъ касательно вознагражденія, которое Франція должна была сдѣлать за пролонгированное владѣніе; такимъ образомъ Порта лишена всякаго предлога, опять возвращаться къ сему дѣлу; съ Англією же, которая ненавистнымъ глазомъ смотритъ на завоеванія Французовъ въ Африкѣ не произойдетъ никакого затрудненія и она вѣрно ничего не имѣетъ противу того, что Порта безпрестанно начинаетъ на счетъ сего дѣла протесты. Что въ это время небудетъ сдѣланъ никакой важной шагъ со стороны Англійскаго Кабинета въ пользу Порты, уже о томъ часто говорено и объявлено; по сему такъ останется до тѣхъ поръ, когда дѣла на счетъ принциповъ, которымъ уступили теперь мѣсто интересы, каждый будетъ производить такъ, какъ ему будетъ выгодно. Безпрестанные упреки Порты противу претензій Франціи къ своимъ Африканскимъ завоеваніямъ, особенно къ тому направленны, чтобы со временемъ удержать титулъ правъ своихъ, если бы мирнымъ образомъ не могла возвратити ихъ отъ Франціи. (A.P.S.Z.)

А М Е Р И К А.

Изъ посланія Президента Соединенныхъ Штатовъ при открытіи конгресса 5 Декабря (о чемъ уже уведомлено во 2 N. Лит. Вѣст.), на счетъ общаго состоянія и объ отношеніяхъ сего Государства къ различнымъ Европейскимъ Державамъ, предлагаемъ слѣдующее извлеченіе: „Страна наша повсюду являетъ доказательства того благоденствія, подъ которымъ она образовалась постепенно изъ нѣсколькихъ слабыхъ и несамостоятельныхъ колоній. Мы пользуемся внутреннимъ спокойствіемъ и всеми источниками національнаго довольства. Дальнѣйшіе успѣхи недуга, постигшаго недавно нѣкоторыя процвѣтающія части Союза, къ счастью пресѣклись. Въ то время, какъ сограждане наши, трудолюбивы и предусмотрительностию своими, начали постепенно оправляться отъ денежныхъ затрудненій, съ которыми они отчасти должны были бороться, благоразумное законодательство и естественныя, неистощимыя вспомогательныя средства страны, доставили частнымъ предпріятіямъ своевременное вспоможеніе. Дѣятельность народа, составляющая его отличительную черту, снова открыла обыкновенные ключи богатства. — Въ нашихъ вѣтвяхъ дѣла не произошло ни какихъ важныхъ переменъ, со времени послѣдняго посланія моего предшественника. Главнѣйшія изъ предстоящихъ намъ трудовъ состоятъ въ заключеніи договора съ Правительствомъ Великобританіи на счетъ нашей сѣверной границы. Соединенные Штаты должны взирать съ истиннымъ прискорбіемъ на тщетныя старанія исполнительной власти, стремящейся уже въ теченіе полулѣтѣ къ опредѣленію линіи, для отдѣленія ея владѣній отъ другихъ государствъ. Въ продолженіе нѣкотораго времени, свойства колоній на предѣлахъ Соединенныхъ Штатовъ и сосѣдственныхъ земель, не поставляли назначенія границъ въ непремѣнную обязанность правленія Союза. Но время измѣнило положеніе сихъ дѣлъ. Въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, выгоды обихъ земель непремѣнно требуютъ рѣшенія сего вопроса. — Дружественныя сношенія между Францією и Соединенными Штатами, основанныя на воспоминаніи прошедшихъ временъ, были прерваны на время. Но, къ счастью, непріязнь была устранена съ обихъ сторонъ прямодушнымъ расположеніемъ сохранять въ будущихъ взаимныхъ сношеніяхъ непоколебимую дружбу. — Между Россією и Соединенными Штатами господствуетъ постоянно совершенное согласіе. Нашъ Посланникъ, недавно назначенный къ Императорскому Россійскому Двору, былъ принятъ съ радостію, доказывающею вниманіе Россійскаго Кабинета къ его отечеству. Нельзя сомнѣваться въ продолженіи дружественныхъ сношеній, столь долго и непрерывно существовавшихъ между обими странами. — Засимъ слѣдуетъ рассмотреть отношенія Сѣверной Америки къ прочимъ Европейскимъ Державамъ, къ некоторымъ Азіатскимъ государствамъ и къ другимъ

разъ Порта хочетъ речъ зъ вѣдшѣмъ наставаніемъ розпочаѣ. Теразніеышы Рзадъ зъ tego punktu zaczyna, że nie jest odpowiedzialnymъ за traktowanie poprzedniczego; zdobycie Algieru zaszło przedъ rewolucyą Lipcową, a nowa dynastia nie może go niebyłѣmъ uczynić, osobliwie, gdy honor narodowy utrzymania go wymaga. Ale to są słabe dowody, chcącъ prawa Porty nieznaczącemi uczynić, a szczególniey, gdy się zwróci uwaga na wyprawy Afrykańskie, które już terazniejszy Rząd wysyłał. Dobrze w Paryżu sobie doradzono: rozpatrzyć przełożenia, które dawniey już Ministerium Otomańskie uczyniło, a które mianowicie domagały się wynagrodzenia, jakieby Francya za trwające dotądъ posiadanie uczynić obowiązana była; a Portie wszelki przezъ to pozorъ znowu do tej rzeczy powracania zostałъ odjęty, z Anglią zaś do żadnego ztądъ nieporozumienia nie przyydzie, która na zabory Francyi w Afryce krzywѣmъ okiemъ spogląda i zapewne nie przeciwko temu nie ma, że Porta ustawicznie nową protestacyą przeciwko temu zanosi. Nie razъ to już powiedziano, że w terazniejszey chwili żadnego stanowczego kroku Anglia za sprawą Turcyi nie uczyni; takъ więc pozostanie, aż do nadejścia czasu, kiedy rzeczъ o pryncypia, dla których mieysce interesówъ terazъ zostawione, każdy traktować będzie, jakъ jemu najlepiej się wyda. Ustawiczne wyrzuty Porty przeciwko roszczeniomъ Francyi do swychъ Afrykańskichъ zdobyczy, są na témъ właśnie zasadzone, ażeby kiedyśъ tytułъ prawъ swoichъ utrzymać, jeżeliby sposobemъ ugodliwymъ od Francyi ichъ odzyskać nie mogła. (A.P.S.Z.)

А М Е Р И К А.

Z poselstwa Prezydenta Zjednoczonych Stanów na otwarcie Kongressu dnia 5-go Grudnia (o czymъ już donieśliśmy w N. 2-m K. L.) o stanie ogólnymъ kraju i stosunkachъ tego Państwa, z różnemi Mocarstwami Europejskimi, umieszczamy tu wyjątekъ następujący: „Kraj nasz stawi przedъ oczy wszędzie dowody tej pomyślności, w posródъ których stopniowie się niedostatku pieniędzy, z którymъ po części musieli się mocować, rozsądne prawodawstwo i naturalne niewyczerpane pomocnicze środki kraju, podały prywatnymъ przedsięwzięciomъ pomoc w swymъ czasie. Czynnoscъ narodu, stanowiąca odznaczający się rysъ jego charakteru, otworzyła znowu zwyczajne źródła bogactw. — W zewnętrznychъ naszychъ stosunkachъ nie zaszło żadnychъ ważnychъ odmian, od czasu ostatniego poselstwa mojego poprzednika. Głównieysza z przyszłychъ pracъ naszychъ zawiera się w ułożeniu traktatu z Brytanią Wielką względemъ północney naszej granicy. Zjednoczone Stany z prawdziwymъ smutkiemъ muszą oglądać nadaremne usiłowania władzy wykonawczej, od półwieku już pracującej nad oznaczeniemъ linii, dla oddzielenia jej posiadłości od państwъ innych. W przeciągu pewnego czasu, natura osad na granicachъ Stanów Zjednoczonych i krajowъ ościennychъ, nie stanowiła oznaczenia granicъ za konieczny obowiązekъ rządu Federacyi. Ale czasъ odmieniłъ stanъ tychъ rzeczy. W terazniejszychъ okolicznościachъ dobro obu krajowъ nieodbitie wymaga rozstrzygnięcia tego pytania. — Przyjacielskie stosunki między Francją a Stanami Zjednoczonymi, oparte na pamiętkachъ latъ upłynionychъ, były na czasъ przerwane. Ale, szczęściemъ, nieporozumienia zostały z obu stronъ ułatwione przezъ szczerą chęć zachowania w przyszłychъ wzajemnychъ stosunkachъ niezachwianej przyjaźni. — Między Rossyją a Stanami Zjednoczonymi panuje statecznie zupełna zgoda. Posełъ nasz, niedawno mianowany do Cesarzowskiego Rossyjskiego Dworu, przyjąty byłъ z uprzejmością, dowodzącą poważaniemъ Gabinetu Rossyjskiego dla jego oyczyny. Nie można wątpić o dalszymъ trwaniu przyjacielskichъ stosunkowъ, takъ długo i nieprzerwanie pomiędzy obu krajami istniejącychъ. Dalejъ następuje obrazъ stosunkowъ Ameryki Północney z innymiъ Mocarstwami Europejskimi, z niektórymi państwami Azjatyckimi i innymiъ częściami Ameryki, mianowicie z Meksykiem. Reszta poselstwa poświęcona jestъ wewnętrznymъ rzeczomъ Stanów Zjednoczonych, a szczególniey prawu względemъ interesowъ pieniężnychъ, bankowychъ i przedaży gruntowъ publicznychъ. Co do interesowъ bankowychъ, mowa Prezydenta wykazuje, że ze swej strony ma zamiarъ uczynićъ zgodzenie się. Takъ się mianowicie

частямъ Америки, именно Мексики. Остальная часть посланія посвящена внутреннимъ дѣламъ Соединенныхъ Штатовъ, и въ особенности законамъ касательно денежныхъ и банковыхъ обстоятельствъ, и на счетъ продажи общественныхъ земель. Относительно банковыхъ обстоятельствъ, выраженія Президента показываютъ, что онъ намѣренъ сдѣлать съ своей стороны уступку. Онъ именно говоритъ объ этомъ предметѣ: „Если большинство Конгресса уверено, что предложенныя мѣры неприятны націи, то я представлю его благоразумію замѣнить сіи мѣры другими, которыя бы согласовались съ желаніями націи.“ Засимъ Президентъ перешелъ къ обзорнѣю денежныхъ обстоятельствъ Союза. 1-го Января нынѣшняго года, излишекъ въ государственной казнѣ составлялъ 45,968,524 доллара. Весь доходъ въ этомъ году, вмѣстѣ съ выданными билетами казначейства, былъ определенъ въ 23,499,981 долларомъ. Изъ сихъ суммъ, 38,281,361 долларомъ израсходованы на государственныя нужды, такъ что къ 1-му Января 1838 года, излишекъ составить уже только 34,187,143 доллара. При томъ же, изъ последней суммы, действительно употреблены могутъ быть только 1,085,489 долларомъ, такъ какъ остальные суммы сложены въ банкахъ отдѣльныхъ провинцій, прекратившихъ, какъ извѣстно, платежъ. Президентъ надѣется, что въ теченіе года, нужно будетъ выдать не болѣе 4½ миллионъ долларомъ въ билетахъ казначейства, и тѣ надѣялся онъ выкупить въ продолженіе будущаго года. Вообще можно предвидѣть, если какія-либо чрезвычайныя происшествія тому не воспрепятствуютъ, что въ будущемъ году всѣ государственныя расходы покроются безъ помощи необыкновенныхъ средствъ, не прибѣгая ни къ займамъ, ни къ возвышенію налоговъ.— Президентъ занялся подробнымъ разборомъ вопроса, весьма важнаго для Соединенныхъ Штатовъ, на счетъ продажи государственныхъ земель. Онъ въ особенности указалъ на правило, что областныя права Соединенныхъ Штатовъ, въ отношеніи къ проданнымъ землямъ, должны быть прикосновенны, но что колонисты пріобрѣтаютъ съ своей стороны право требовать, чтобы земли, обитаемыя ими, были приняты въ союзъ, со всеми правами другихъ областей, если только народонаселеніе въ нихъ достигло до положеннаго числа жителей. Съ 1800 по 1830 годъ, народонаселеніе Соединенныхъ Штатовъ возросло отъ продажи 70-ти миллионъ моргеновъ земли на 2,500,000 душъ. Это превращеніе вѣроятно простирается нынѣ до 4½ миллионъ душъ. Сіе народонаселеніе распределено по девяти областямъ, которыя посылаютъ на Конгрессъ одну треть всѣхъ членовъ Сената и одну шестую членовъ Палаты представителей.— Въ концѣ посланія упомянуты вкратцѣ содержанія донесеній, полученныхъ отъ различныхъ Статъ-Секретарей. Военный Секретарь уведомляетъ, что большая часть арміи сосредоточена во Флоридѣ, для быстраго окончанія войны съ Индѣйцами, и что для той же цѣли будетъ вновь сформированъ отрядъ въ 4,000 человекъ. Въ то же время употребляютъ всѣ старанія для отученія Индѣйцевъ отъ охотничьей жизни, и для приращенія ихъ къ земледѣльческимъ занятіямъ. Старанія общающа успѣховъ. Переселеніе Индѣйцевъ на западный берегъ Миссиссипи происходить почти безъ принужденія. Ирокесы или Лектасы оставили свою охотничью жизнь и прибѣгли къ земледѣлію. На всемъ огромномъ протяженіи границъ Союза основываются цѣлыя ряды небольшихъ крѣпостей. Флотъ получилъ нѣкоторое усиленіе, для охраненія торговли съ большею безопасностію.— Почтовые дороги простираются въ Соединенныхъ Штатахъ на 142,877 Англійскихъ миль; почтовыхъ конторъ считается 12,099. Легкая почта ежегодно совершаетъ 36 миллионъ Англійск. миль. Почтовый доходъ составлялъ, 30-го Іюня, т. е. въ концѣ счетнаго года, 4,137,056 долларомъ. Въ послѣдніе годы доходъ сей увеличился слишкомъ въ 708,000 долларомъ. (Сбв. Пг.)

Разныя извѣстія.

Увѣдомляютъ изъ Стокгольма отъ 19-го Декабря: Въ теченіе нынѣшняго лѣта въ Христіаніи произведены очень счастливыя опыты съ новымъ родомъ бомбъ, изобрѣтенныхъ Капитаномъ Норвежскаго флота Фридериксеномъ и Священникомъ (!) Эсмаргомъ, отличнымъ естествоиспытателемъ и химикомъ. Такъ какъ бомбы сіи посредствомъ единственнаго вѣрнаго выстрѣла, на подобіе взрывающей мины, неминуемо разрываютъ намѣченный предметъ, то онѣ при защищеніи береговъ могутъ доставить неисчислимыя пользы. Норвежская артиллерія имѣетъ уже легкія горныя орудія, которыя одна лошадь или двое людей могутъ втаскивать на высочайшія вершины. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Donoszą ze Sztokolmu pod d. 19 Grudnia: W przeciągu tegorocznego lata w Chryścianii odbyły się bardzo szczęśliwe próby nowego rodzaju bomb, wynalezionych przez Kapitana Norweskiego marynarki *Frideriksen* a i Xiędza (!) *Esmarch*, który jest biegłym naturalistą i chemikiem. Ponieważ bomby te, za pomocą pojedynczego pewnego wystrzału, podobnie jak wysadzająca mina, niechybnie niszczą wzięty na cel przedmiot, zatem przy obronie brzegów, mogą być niewyrachowanych korzyści. Artyllerya Norweską posiada już lekkie górne działa, które jednym koniem albo przez dwóch ludzi mogą być zataczane na najwyższe gór wierzchołki. (A.P.S.Z.)